

KAUNO APYLINKĖS TEISMAS

SPRENDIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2024 m. liepos 2 d.
Kaunas

Kauno apylinkės teismo Kauno rūmų teisėja Virginija Baškienė,
sekretoriaujant Rimgailei Pečiulaitytei,
dalyvaujant pareiškėjos atstovui Juliui Paškevičiui,

viešame teismo posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pareiškėjos J. P. pareiškimą dėl juridinę reikšmę turinčio fakto – palikimo priėmimo nustatymo suinteresuotiems asmenims J. P., J. K., K. P., A. P., J. G., J. P., M. P., J. P., A. Č., S. P., R. Š.

Teismas

n u s t a t ė :

pareiškėja prašo nustatyti juridinę reikšmę turintį faktą, jog ji po savo sutuoktinio S. P., asmens kodas (*neskelbtina*), mirties 2022 m. lapkričio 6 d. priėmė palikimą, faktiškai pradėdama valdyti mirusio sutuoktinio turtą (dok. reg. Nr. CBP-5946).

Pareiškėja teismo posėdyje nedalyvavo, apie posėdį informuota per atstovą, prašymų negauta, neatvykimo priežastys nežinomos.

Pareiškėjos atstovas palaiko pareiškimą ir prašo jį tenkinti. Pareiškimas grindžiamas tuo, kad 2022 m. lapkričio 6 d. mirė pareiškėjos sutuoktinis S. P. (*neskelbtina*), kuris testamentu nebuvo sudaręs. Palikėjo S. P. (*neskelbtina*) mirties dieną įstatyminiai pirmosios eilės paveldėtojai buvo palikėjo vaikai R. Š., K. P., J. K., J. P., A. P., S. P. (*neskelbtina*), J. G., A. Č., J. P., J. P., M. P. Po palikėjo mirties pareiškėja nesikreipė į notarų biurą ir neužvedė jo turto paveldėjimo bylos, tačiau priėmė palikimą faktiniu valdymu – po sutuoktinio mirties toliau kaip savininkė naudojo ir valdė visą santuokoje įgytą turtą – mokėjo ir tebemoka nuosavybės teise priklausančios nekilnojamojo turto (*neskelbtina*), dalies išlaikymo mokesčius, naudojami visais po palikėjo mirties likusiais namų apyvokos daiktais, baldais, asmeniniais daiktais. Kadangi per įstatymo nustatytą terminą pareiškėja nepateikė prašymo notarų biurui, tai ji negali įregistruoti turto savo vardu. Palikimo įforminimo tikslu pareiškėja prašo teismo nustatyti juridinę reikšmę turintį faktą, kad ji priėmė savo sutuoktinio palikimą faktiniu valdymu.

Suinteresuoti asmenys teismo posėdyje nedalyvavo, apie posėdį informuoti teismo šaukimais, neatvykimo priežastys nežinomos.

Visi suinteresuoti asmenys bendrame atsiliepime į pareiškimą nurodė, kad su pareiškimu sutinka, jie nesiekia paveldėti palikėjo turto, prašo nustatyti pareiškėjos prašomą juridinę reikšmę turintį faktą ir bylą nagrinėti jiems nedalyvaujant (dok. reg. Nr. DOK-72815).

Teismas

k o n s t a t u o j a :

pareiškimas tenkinamas.

Iš byloje pateiktų rašytinių įrodymų matyti, kad 2022 m. lapkričio 6 d. mirė pareiškėjos sutuoktinis nuo 1980 m. gegužės 21 d. ir suinteresuotų asmenų R. Š., K. P., J. K., J. P., A. P., S. P. (*neskelbtina*), J. G., A. Č., J. P., J. P., M. P tėvas S. P., asmens kodas (*neskelbtina*), kurio paskutinė gyvenamoji vieta buvo (*neskelbtina*).

2024 m. sausio 30 d. 13.41 val. valstybės įmonės (toliau – VĮ) Registrų centro Testamentų registro duomenimis nėra įregistruotų palikėjo S. P. (*neskelbtina*) sudarytų testamentų, palikimo priėmimo ar atsisakymo faktų, taip pat nėra įregistruotų pareiškimų dėl palikimo priėmimo padavimo ar atsisakymo ne palikimo atsiradimo vietos notarui faktų.

VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės duomenimis palikėjui ir pareiškėjai bendrosios jungtinės sutuoktinių nuosavybės teise priklauso 29/90 dalys gyvenamojo namo, unikalus Nr. (*neskelbtina*), ir 29/90 dalys ūkinio pastato, unikalus Nr. (*neskelbtina*), esančių adresu (*neskelbtina*).

Palikimo priėmimas savo esme yra vienašalis įpėdinio sudaromas sandoris, kuriuo įpėdinis išreiškia savo valią sukurti tam tikras teises pasekmes – perimti palikėjo civilines teises ir pareigas. Kad įgytų palikimą, įpėdinis per tris mėnesius nuo palikimo atsiradimo dienos turi palikimą priimti, tai yra įpėdinis turi atlikti tam tikrus aktyvius veiksmus, išreiškiančius jo valią įgyti nuosavybės teisę į paveldimą turtą ir įrodančius, kad palikėjo turtą pradėjo valdyti kaip savo (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 5.50 straipsnio 3 dalis). Įpėdinis laikomas priėmusiu palikimą, kai jis faktiškai pradėjo paveldimą turtą valdyti arba padavė palikimo atsiradimo vietos notarui pareiškimą dėl palikimo priėmimo (CK 5.50 straipsnio 2 dalis).

Priimdamas palikimą faktiniu valdymu, įpėdinis savo valią išreiškia konkludentiniais veiksmais, kurie akivaizdžiai rodo, kad įpėdinis palikimą priėmė bei išreiškė savo valią tapti palikėjo turto savininku. Pagal Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotą praktiką faktišku pradėjimu valdyti paveldėtą turtą, patvirtinančiu palikimo priėmimą, suprantami įpėdinio veiksmai prižiūrint, valdant palikimo dalyku esantį turtą, naudojantis juo, mokant už jį mokesčius ir pan. (CK 5.51 straipsnis, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartys civilinėse bylose 2008 m. kovo 7 d. Nr. 3K-3-162/2008, 2009 m. liepos 31 d. Nr. 3K-3-322/2009, 2015 m. gruodžio 15 d. Nr. 3K-3-687-690/2015, 2018 m. vasario 19 d. Nr. e3K-3-35-695/2018, kt.). Sprendžiant, ar įpėdinis priėmė palikimą, vertinamas tokio įpėdinio elgesys – ar jis elgėsi kaip paveldimo turto savininkas, ar kaip asmuo, neturintis teisių į palikimą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2006 m. vasario 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-152/2006, kt.).

Iš byloje esančių rašytinių įrodymų nustatyta, jog visi vienuolika suinteresuotų asmenų yra palikėjo vaikai ir įstatyminiai pirmos eilės įpėdiniai, o pareiškėja paveldi pagal įstatymą su pirmos eilės įpėdiniais kaip palikėją pergyvenusi sutuoktinė (CK 5.5 straipsnio 1 dalies 1 punktas, 5.11 straipsnio 1 dalies 1 punktas, 5.13 straipsnis). Pareiškėja nurodė, kad po palikėjo S. P. (*neskelbtina*) mirties perėmė palikėjui priklausiusius daiktus – santuokoje įgytus baldus, namų apyvokos daiktus, asmeninius daiktus, mokėjo ir moka mokesčius už santuokos metu įgytą ir sutuoktiniams bendrosios jungtinės sutuoktinių nuosavybės teise priklausančią nekilnojamąjį turtą (*neskelbtina*), ir visu turtu naudojasi bei jį prižiūri savo nuožiūra kaip savininkė. Pareiškėja pateikė įrodymus apie sąskaitų už komunalines paslaugas apmokėjimą trijų mėnesių laikotarpiu po palikėjo mirties. Duomenų apie bet kokius ginčus dėl palikėjo S. P. (*neskelbtina*) palikimo priėmimo teismas neturi, o palikėjo vaikai patvirtino nepretenduojantys į palikėjo turtą ir su pareiškėjos prašymu dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo sutinkantys.

Įvertinus byloje esančius rašytinius įrodymus, pareiškėjos atstovo duotus paaiškinimus, visų suinteresuotų asmenų bendrą atsiliepimą, daroma išvada, jog pareiškėjos nurodytos aplinkybės įrodytos, todėl konstatuojama, kad pareiškėja po savo sutuoktinio S. P. (*neskelbtina*), mirties 2004 m. vasario 8 d. išreiškė savo valią įgyti teises į atsiradusį palikimą aktyviais veiksmais – per palikimui

priimti nustatytą 3 mėnesių terminą pradėjo valdyti sutuoktinio turtą, juo naudodamasi, rūpindamasi ir valdydama kaip savo. Jokių duomenų ar įrodymų, paneigiančių šias aplinkybes ar duomenų apie ginčus dėl palikėjo palikimo tarp pareiškėjos bei suinteresuotų asmenų ar kitų asmenų byloje nėra ir teismui tokie faktai nėra žinomi. Duomenų apie kitus galimus į bylą neįtrauktus paveldėtojus teismas neturi ir tokių asmenų nenustatė (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 177, 178, 185 straipsniai).

Palikimo neleidžiama priimti iš dalies, su sąlyga ar išlygomis, o įpėdinis laikomas priėmusiu palikimą, kai jis faktiškai pradėjo paveldimą turtą valdyti, todėl pareiškėjos pareiškimas tenkinamas – nustatomas juridinę reikšmę turintis faktas, kad po palikėjo S. P. (*neskelbtina*) mirties 2004 m. vasario 8 d. jo palikimą priėmė pareiškėja J. P., faktiškai pradėjusi paveldimą turtą valdyti (CK 5.50 straipsnio 1–3 dalys, 5.51 straipsnio 1 dalis, CPK 3 straipsnio 1, 7 dalys, 177, 178, 185 straipsniai, 444 straipsnio 2 dalies 8 punktas).

Juridinę reikšmę turintis faktas nustatomas paveldėjimo teisės liudijimo gavimo tikslu.

Išlaidos, susijusios su procesinių dokumentų įteikimu, nepatirtos, todėl jų priteisimo klausimas nesprendžiamas (CPK 79 straipsnis, 80 straipsnio 1 dalies 1 punktas, 7 dalis, 88 straipsnio 1 dalies 3, 6 punktai, 92, 93, 96, 98 straipsniai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministro ir finansų ministro 2023 m. gruodžio 20 d. įsakymas Nr. 1R-386/1K-411).

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 259, 263–270, 448 straipsniais, teismas

n u s p r e n d ž i a :

pareiškimą tenkinti.

Nustatyti juridinę reikšmę turintį faktą, kad pareiškėja J. P., asmens kodas (*neskelbtina*), priėmė 2022 m. lapkričio 6 d. mirusio savo sutuoktinio S. P., asmens kodas (*neskelbtina*), palikimą, faktiškai pradėdama valdyti paveldimą turtą.

Juridinę reikšmę turintis faktas nustatytas paveldėjimo teisės liudijimo gavimo tikslu.

Sprendimas per 30 dienų gali būti skundžiamas Kauno apygardos teismui per Kauno apylinkės teismo Kauno rūmus.

Teisėja

Virginija Baškienė